

Rugadh teine i dteach Meadhbha

[McKenna, L.: *Aithdioghluim Dána* (Irish Texts Society, vols 37, 40, 1939/40), poem 7]

Tuathal Ó hUiginn cct.

1 Rugadh teine i dteach Meadhbha;
do chách is cúis soimheanma
nó gur bhuing re teagh Teamhra
teagh Cuinn fheadh a oileamhna.

2 Ráith Chruachan rer cuireadh druim
sa tigh do thogaibh pubuill
cuma d'fhior oileamhna Cuinn
coimhiomdha agus cion chugainn.

3 Mac Í Chonchobhair ciabh nocht
ar feis Cruachna do-chonnorc,
na túisigh ag teacht dá phort
ag teacht tar cúisibh Connocht.

4 Go rug Brian ar bhruighin Sainbh
sa mbrugh do bás dá thoghairm;
tugadh mionna ar muin an Chairn
do ghiolla ar a fhail fhearainn.

5 Sgéal ar onchoin Átha Truim
ráith Bhreagh do bheith i ndoghraing;
ná maoidh Brian ar Cruachain Cuinn
is fiadh Tuathail 'n-a [thoghraim].

6 Fonn dúthaigh Duach Galaigh
a-tá ag togra a chomhthabhaigh;
ní róigh tar tráth a tabhaigh
le cách cóir Í Chonchabhair.

7 Maicne Cathail an chruibh dhuinn
éirghid leis an lá as doghraing
ar shín do chúisibh Í Chuinn
rígh is túisigh 'n-a dtoghraim.

8 Fa Mhagh Fáil ná fuilngeadh guth
ó tá ar bhreith dá bharr chlannach;
an Bhanbha do bhiadh 'n-a chruth
a labhra do Bhrian Ballach.

9 Go ráith Teamhra treall eile
rachaidh - créad fa gceilfeidhe?

ní fhuil cró na ríogh reimhe
dó acht 'n-a dhíol deirbhfine.

10 Gach duine dhó ag dul fa chuing
críoch Dá Thí 'n-a tír chomhrúinn,
do-bheir troma ceann Í Chuinn
nach orra fear a bhfuluing.

11 Éire ní haige as saoire,
ní ghabh comtha a chéaddaoine,
budh mó [a] chách cion Ó gCraoidhe;
ní tráth d'fhior a éagcaoine.

12 Do chinn an cíossa bunaidh
Brian ga buain a horchradaibh;
ní cíos a-mháin ar Mumhain
bhíos acht cáin Í Chonchubhair.

13 Gach tuath - is tuar deaghshóigh -
a-tá ag togra a gléimheadhóin;
do luigh ar Mumhain Meadhóin
Ulaidh is d'fhuil Éireamhóin.

14 Ar [gcomhrádh] re chéibh sgathaigh
ní fuair fear a chronachaidh
lámh re Magh Maoin a-machain
daoibh is tar cladh Chonachaidh.

15 Re múr Cruachna cuirfe druim
do chaitheamh Cúigidh Geanuinn;
fagháil do chaithimh [a] Í Chuinn
anáir le flaithibh fearuinn.

16 Gach neach ag buain re bhunadh
ráith Airt is í rángabhar,
teaghlach ban agus brughadh,
go magh Teamhrach tángubhar.

17 Caithir Teamhra a-tá ar do chuid,
sluagh Laighean is leat ghabhaidh,
fir Midhe bhus daoine dhuid,
fine Craoidhe do charuid.

18 Géabha le guth an chadhain
d'aisdear oidhche is d'iorghalaibh;
do-chuaidh síos leis an Samhain
an uail bhíos id bhiodhbhadhaibh.

19 Sluagh Danar an dann ruagfa

[tuirmhir] uait as ionruagtha
do sdéad mear ag cur cuarta
go bun fhear an ionruagtha.

20 Don inghinsin Inse Fáil
ní duid as déanta andáigh,
do-ghéabha ó mhnaoi do na mnáibh
na sgéala do bhaoi ag bandáil.

21 Ní bhí re aithris uaibhse
go dtaidhle ar thaom n-anuaisle;
[mó] re mbean olc ná uaisle
rer fhear ort don anuainse.

22 [Crábhadh] as a dtig éara
rer n-ucht ní headh thoigéabha;
an gealladh bras do-bhéara
ní seangadh as fhoibéara.

23 An luach áirmhe is annsa libh,
séad id bhruigh ní bhí i dtaisgidh,
gan acht tabhair do rádh ribh
lámh 'n-a aghaidh le haisgidh.

24 Gnúis Briain do bhí [dá] galaibh
ní do chách [go gcomhthobhaigh];
léim ag an fhuil 'n-a aghaidh
do bhéin cruadh d'Ú Chonchabhair.

25 Mac Aodha nar iongaibh séad
rug a eineach a n-ainmhéad;
fosdadh a fhéile ní fhéad
tar brosdadh méine Mairgréag.

26 An tráth fhiuchaid an dá fhuil
- díol gach fhir is hí a ríaghail -
saoilid gura ceannach cruadh
do dhaoibh eallach d'iarraidh.

27 Ar shíol Cais do chuir maide
's a éara is é as ghusfhaide;
nocho bí an éara aige,
ní ghéabha hí - is usaide.

28 Mac Aodha ucht re lannaibh
fear isa clú do chosnamair;
ar lucht comhóil Briain Ballaigh
biaidh onóir go hursannaibh.

29 [Uaidh] coimhdhe clú trí nimhe
éigne innbhir Gáiridhe;
mall a glór i n-am eile
's is mall gun ól d'áiridhe.

30 Nocha fagha a bhfuil fa thuinn,
a-tá sé ar seachnadh chumuinn,
ní leanta ar ceannach Ó Chuinn,
ní reacfa ar eallach urruim.

31 An cogadh a cheard bunaidh;
ní thréig sé ar a sorthanaibh
is mór nach binn le brughaidh
do ghlór chinn Ó gConchubhair.

32 Rí Connacht as cian miodhól
éirghe a-mach ga mhéinneashlógh
mun mBriansa ní bhí a thionól
go dtí iarsma Éiriomhóin.

33 Mac mic Fhéidhlim as ard sdair
ó mbí an Fhódla 'n-a híornaibh
síol Craoidhe ní fhionnad air
iomad a dhaoine ndíolmhain.

34 Oidhre díleas Duach Galaigh
ní bhí d'fheidhm ar orcharaibh;
sgiath Bhriain Ballaigh 'n-a [bhlaghaibh]
biaidh re gclannaibh Conchabhair.

35 Ráith Úghoine - ard a chuing -
an grás is é do fhursaing;
téid as-teach i dTeamhraigh Cuinn
ceanglaidh a each dá hursainn.

36 Ar seilg Banbha bíd Ultaigh,
ar a tí a-táid Connachtaigh,
cia ga mbiadh Éire i n-Ultaibh
Brian a chéile i gConnachtaibh.

37 Sé féin go bhfaghbha uile
ceannas críche ar mionnaine
rí Cliach an cóigeadh duine
cóigear fa iath nÚghoine.

38 Mac Aodha an [bhéarla bhodhair]
cáin Fhódla 'n-a urchomhair;
[nír aithin] ar fhear thobhaigh
[maithimh] chean Í Chonchobhair.

39 Drúcht inshíl an fhóid iodhain
[ó] mbí is tír do thuileadhaibh
leigheas duine i ndiaidh shiobhail
i gcraidh muighe Muiriodhaigh.

40 Brian mac Mairgréige is maith rug
cuairt Midhe - móide an formud;
ar son Átha Thruim ní thug
ná rátha Cuinn acht comhrug.

41 Rugadh breath le chéibh gclodhaigh
nach bí locht 'n-a leanomhain
aithnigh mór . . . . .
. . . . . a hór ar ealodhain.

42 Inghean Méig Raghnuill rosg glan
re ní do thabhairt tugadh;
bean as ceann don bhéinne ban
gheall a réidhe ní rugadh. Rugadh.